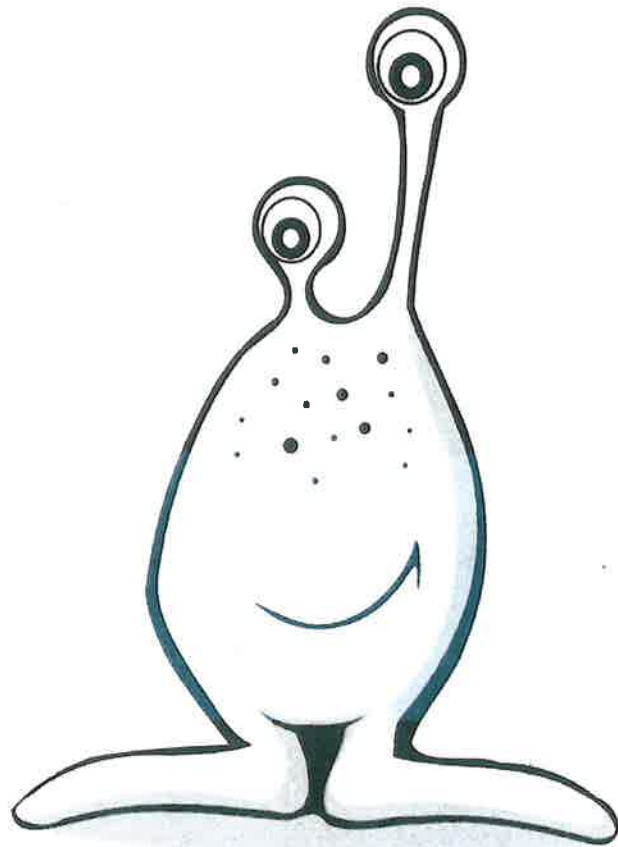

Taalbeschouwing

- deel 1 -

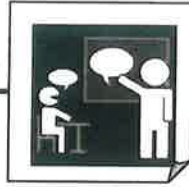
Naam = 3^e leerjaar

X = Ik heb het gemaakt

 = Af!

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	😊

Taalbeschouwing
Informatie

1

1) Vul informatie over jezelf in.

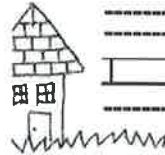
Mijn naam is Els De Lutter.

Mijn adres is

Geheime straat 1
Drongen

Mijn favoriet plekje

de bossen

Ik heb 1 broer(s) en 0 zus(sen).

Mijn lievelingskleur is

Mijn huisdier(en):

/
/

Ik ben jarig op

21 maart

Mijn school heet De Hoops.

Ik zit in het De Opbreker leerjaar.

Dit doe ik graag op school, in de klas: project

Mijn hobby's zijn saxofoon

Mijn lievelingsboek is Lampje

Taalbeschouwing

Het alfabet

2

1) Schrijf hieronder het alfabet in kleine letters volledig op.

a b c d e f g h i j k l m n
o p q r s t u v w x y z

2) Vul telkens de volgende letter van het alfabet in.

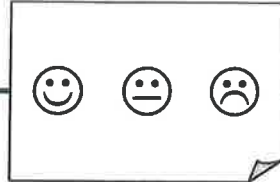
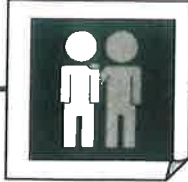
i	j	o	p	y	x	g	h
j	k	p	q	r	s	f	g
v	w	w	x	a	b	n	o
m	n	t	u	s	t	l	m

3) Vul de voorgaande letter van het alfabet in.

d	e	m	n	b	c	q	r
s	t	h	i	g	h	j	k
f	g	a	b	p	q	w	x
k	l	t	u	v	w	o	p

Taalbeschouwing
Het alfabet

3

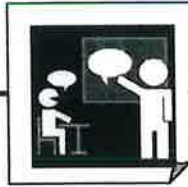
1) Zoek per twee! Dit is een heel vreemd dierengedicht! Elke letter van ons alfabet is precies één keer weggefallen. Jij moet dus in totaal 26 verschillende letters invullen. Ons alfabet dus, maar niet in de juiste volgorde! Puzzelen maar!

In de dierenklas van Meester **m**ol
gaan alle **a**pen uit de bol.
Moe **k**oe en de **e**zel wagen een dans
met bolleboos **w**ezel en Hans, de **g**ans.
Rudolf **r**at doet handenstand
tegen Otto **o**lifant,
terwijl de **c**avia en de **b**eren
zich met de **j**akhals amuseren.
De **m**eushoorn wil de **w**eehond vangen
maar struikelt over zeven **s**langen.
Ine **i** bis en Ulla **u**il
wliegen rondjes door de klas,
en in de open **l**eeuwenmuil
strikt Harry **h**aas zijn nieuwe **d**as.
Jet **f**ret en Tom **t**ijger spelen kaart
met het gestreepte zebra **n**aard.
Alleen de letters **q**, **x** en **y**
horen niet thuis in de dierenrij.
Nu alfabetisch rangschikken maar
en je dierenalfabet is klaar!

a b c d e f g h i j k l m
n o p q r s t u v w x y z

Taalbeschouwing
Alfabetisch rangschikken

4

1) Schrijf het alfabet op in kapitalen. = hoofdeletters

A B C D E F G H I J K L M N O P
Q R S T U V W X Y Z

2) Rangschik de volgende woorden in alfabetische volgorde.

tomaat - prei - bloemkool - wortel - spruit - radijs - komkommer

bloemkool komkommer prei radijs
spruit tomaat wortel

voetballen - zwemmen - lopen - hoogspringen - dansen - turnen

dansen hoogspringen lopen turnen
voetballen zwemmen

3) Iets moeilijker nu! Sommige woorden hebben dezelfde beginletter.
Kijk bij die woorden naar de volgende letter!

Emilie - Eddy - Eline

Eddy Eline Emilie

Willy - Wouter - Werner

Werner Willy Wouter

Bob - Bert - Bartje

Bartje Bert Bob

Taalbeschouwing
Alfabetisch rangschikken

5

1) Duid aan of de bomen in alfabetische volgorde staan.

appelboom	berk	dennenboom	☒ ja ☐ nee
esp	meiboom	krulwilg	☐ ja ☒ nee
kastanjeboom	perenboom	treurwilg	☒ ja ☐ nee
eik	populier	notelaar	☐ ja ☒ nee

2) Rangschik deze kriebeldiertjes in alfabetische volgorde door te nummeren.

<p>6</p> <p>lieveheersbeestje</p>	<p>4</p> <p>kruisspin</p>	<p>8</p> <p>pissebed</p>
<p>7</p> <p>mier</p>	<p>3</p> <p>hommel</p>	<p>5</p> <p>libel</p>
<p>1</p> <p>bromvlieg</p>	<p>2</p> <p>duizendpoot</p>	<p>9</p> <p>wesp</p>

Taalbeschouwing

Splitzen in lettergrepen

6

Niet vergeten!

Enkele regeltjes...

* Als er twee medeklinkers tussen klinkers staan, dan splitsen we hier tussen.

Bv. mensen → men - sen

* Als er twee dezelfde medeklinkers zijn, dan splitsen we er tussen.

Bv. bakker → bak - ker

* Bij drie of meer medeklinkers gaan de meeste naar de volgende lettergreep.

Bv. borstel → bor - stel

* 1 letter is geen lettergreep!!

Bv. apen, egel,... bestaat uit 1 lettergreep

!!! Fout dus: e-gel, a-pen

1) Schrijf over maar verdeel in lettergrepen.

gebouw

ge-bouw

zeeschepen

zee-sche-pen

afgelopen

af-ge-lo-pen

bijzonderheden

bij-son-der-he-den

smalste

smal-ste

linkerhand

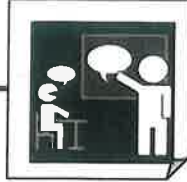
lin-ker-hand

machtig

mach-tig

Taalbeschouwing

Splitsen in lettergrepen + open en gesloten lettergrepen aanduiden

7

Niet vergeten!

Open lettergrepen eindigen op een KLINKER (a, e, i, o, u of y).

Gesloten lettergrepen eindigen op een MEDEKLINKER.

1) Splits de woorden in lettergrepen en omcirkel daarna de gesloten lettergrepen.

gemeen

ge-meen

rivier

ri-ri-er

witte

wit-te

ontmoeten

ont-moe-ten

gelukkig

ge-luk-kig

2) Splits de woorden in lettergrepen maar omcirkel nu de open lettergrepen.

overstroming

o-ver-stro-ming

eenvoudig

een-vou-dig

paardenstaart

paar-den-staart

gewoon

ge-woon

koppen

kop-pen

Taalbeschouwing

Splitsen in lettergrepen + open en gesloten lettergrepen aanduiden

8

Niet vergeten!

Open lettergrepen eindigen op een KLINKER (a, e, i, o, u of y).

Gesloten lettergrepen eindigen op een MEDEKLINKER.

1) Plaats de lettergrepen van elk woord in de kersen.

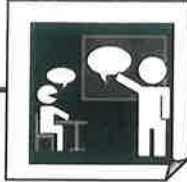
Kleur de kersen met de open lettergrepen groen.

Kleur de kersen met de gesloten lettergrepen rood.

ap pel tje	appeltje	ka mer jas	kamerjas
Me der land	Nederland	om waai en	omwaaien <i>je hoort "i"</i>
knik ke ren	knikkeren	ver sen gis	vergissen
to ve ren	toveren	en mer tjes	emmertjes

Taalbeschouwing

Het zelfstandig naamwoord

9

Niet vergeten!

Woorden die zelf, op zich al iets vertellen, noemen we **zelfstandige naamwoorden**. Het zijn woorden waarvan je meteen weet waarover het gaat.

Je hebt vier soorten:

Persoonsnamen

juf
man

+ eigennaam:

Els

Dierennamen

paard
koe

+ eigennaam:

Woefie

Zaaknamen = dingen

pen
fruitrap

+ eigennaam:

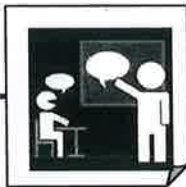
Fanta

☞ Zoals je ziet, kunnen eigennamen zowel dierennamen, persoonsnamen als zaaknamen zijn. Ze worden altijd met een hoofdletter geschreven.

⇒ TIP: Als je voor een woord 'de' of 'het' kan zetten, dan is het een zelfstandig naamwoord!!!!

Taalbeschouwing
Het zelfstandig naamwoord

10

1) Zet de zelfstandige naamwoorden hierboven in de juiste kolom.

Pieter - winkelier - kat - kast - insect - Hopla - broer - wind - Achterstraat -
varken - meisje - trein

Zelfstandige naamwoorden	
Dierennamen	Zaaknamen
kat	kast
insect	wind
varken	trein

Zelfstandige naamwoorden	
Persoonsnamen	Eigennamen
winkelier	Pieter D, Z of P
broer	Hopla D, Z of P
meisje	Achterstraat D, Z of P

Taalbeschouwing
Zelfstandig naamwoord

11

1) Bekijk de plaat hierboven en zoek naar woorden die passen in de tabel.

Persoonsnamen	Dierennamen	Zaaknamen
boer	varken	deur
boerin	koe	boerderij
kind	kalf	trap
meisje	kuijen	hek
...

Taalbeschouwing

Lidwoorden

12

Weet je het nog?

Er bestaan drie lidwoorden: **de**, **het** en **een**.

De bepaalde lidwoorden zijn 'de' en 'het'.
'Een' is een onbepaald lidwoord.

1) Vul in met 'de' of 'het'.

het konijn

de muis

de kast

de radio

het meisje

de jurk

het kuiken

de kerel

2) Vul in de zinnen 'de' of 'het' in. Let ook op hoofdletters.

In Brussel rijdt de tram soms onder onder grond.

Het schaap van de buurman kreeg twee lammetjes.

Het ene lam was helemaal wit, het andere had een zwart kopje.

In de dierentuin bezoek ik het liefst de apen,

de ijsbeer en de reuzenslang.

Niet vergeten!

Woordjes die iets meer vertellen over HOE iets of iemand is, noemen we **bijvoeglijke naamwoorden**.

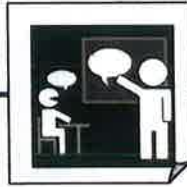
Bv. - dom, slim, mooi, raar, vlug, lief, groot, ...
- de grote reus, de lieve poes, ...

1) Noteer bij elke tekening telkens vier passende bijvoeglijke naamwoorden.

witte - grote - kleine - zachte - kromme - zwarte - brede - schattige - lelijke -
lieve - rode - bruine - puntige - mooie - groene - boze

	<p>kleine</p> <p>mooie</p>	<p>lieve</p> <p>puntige</p>
	<p>kromme</p> <p>zwarte</p>	<p>lelijke</p> <p>boze</p>
	<p>groene</p> <p>grote</p>	<p>brede</p> <p>mooie</p>
	<p>schattige</p> <p>lieve</p>	<p>mooie</p> <p>zachte</p>

Niet vergeten!

Kies uit:

punt - vraagteken - uitroepteken - bevelzin - uitroep - mededeling - vraagzin

* Achter een zin waarin iets verteld wordt, zet ik een

punt

Dat is een

mededeling

* Achter een zin waarin iets gevraagd wordt, zet ik een

vraagteken

Dat is een

vraagzin

* Achter een zin waarin er iets uitgeroepen wordt, zet ik

een

uitroepteken

. Dat is een

uitroep

* Achter een zin waarin iemand kort zegt wat de ander moet doen, zet ik

een

uitroepteken

. Dat is een

bevel

1) Kies uit: . of ! of ?

Frankrijk is een buurland van België.

Ruim nu op

Lust jij graag bloemkool

Waarom ben je verdrietig

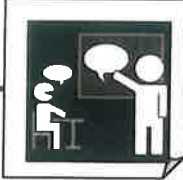

Hiep hiep hoera

Taalbeschouwing

Communicatieschema

15

Niet vergeten!

Wie?
ZENDER

Wat?
BOODSCHAP

Aan wie?
ONTVANGER

Iemand die een boodschap zendt, is een spreker of een schrijver.

Iemand die een boodschap ontvangt, is een luisteraar of lezer.

De boodschap is wat verstuurd wordt.

1) Kijk naar de foto's. Noteer wie de zender en wie de ontvanger is.

Zender = één of de weeravrouw

Ontvanger = de kijker

Zender = de lezer

Ontvanger = het kindje dat luistert

Zender =

schrijver van het recept

Ontvanger =

iemand die wil koken

Zender = radiozender

Ontvanger = luisteraar

